

gahf doohf urh meh. Ahv kahv zahv urh deh xv jayv deh xv gkawxf
auh f neh, poeuhv duuh duuh urh teehv rgahv pahf byohxf eehf
shaw urhv ngahf. Nyeehf pahv Meehv Shuuh xv loh xv ehf, shahv
looh xv urh, ahv peehv Nyeehf pahv ahf myahxf rgahv jawf looh xv
urh mahv seehv. Ah duuh mah xv ahv jyohxf ehf chaw bah nehv
nmmf?

Chapter 6

Eehv Nauh Ahv Kahv Zauhf Auhf Ahv Jyohxf Ehf Hah

Gurh xv Urh:

(Culture)

Ah duuh ahv kahv ahv chawv urh tsawf jurhv auhf doohf neeh, ahf hooh bah, pooh, murhv lehf yaw doohv mahv baw neeh, ahf mahxv ahf moohf moohf moohf ehf, teehv gahf neh teehv gahf pawf pawf jawf urh tsawf jurhv meh. Yawv jawf nah guuhf mmf awf jawf kah layxv urh tsawf jurhv meh. Lahxv buuhv murhv lahv dtahxf tsehxf Moohv Gohf Leehf Yahf lehf koohf urh hkawf dmmf mah meehf hkauhv auhf surh lay awf', ahf mahxv ahf moohf moohf mah mah lahf neh jawf, ahv chawv auhf guuhf mahv rgahv layf nyah ehf', Teehf Behf lehf koohf urh meehf hkauhv auhf pawf dohxf urh meh. Hkoeuhf gahf neh nahf, Lahxv Buuhv murhv lahxv hkoeuhf jyahxf urh Yoohv Nahmv meehf hkauhv auhf pawf auhf layxv awf', yoohv nahmv meehf hkauhv auhf lahxv buuhv sauhv pahv dzoeuhv dzahv urh oohxv mohxf jawf lay urhv meh. Hurh gahf jawf gkurhxf lay neh jawf, pooh lehf baw lahf, murhv lehf baw lahf, tsuuhxv guuh urh lehf baw lahf, ghkohxv dtohxv lah dtohxv baw lahf lehf, ahv kahv urh zauhf sauhf ghkohxv hurh gahf deh xv byauh nyah lay urhv meh. Ahv kahv zahv, Teehf Behf murhv auhf jawf neh jawf, mahm tsawf jurhv nehv ehf' jawf

dtahxv urh meehf neh “mahm tsayf nyeehxv rgohxf hkahmv mmf jayf” lehf dawv dahv dahv urh hurh gahf jawf neh meh. Yuuhv Nahmv meehf hkauhv auhf neh nahf, myahv dzehv urh durhv jawf bpahxf kah layxv awf, teehv durhv ahv mahm meehf tsahv auhf pawf kah layxv awf, teehv durhv ahv, Taihv, Laohf, Veehv yehxf nahmv awf’ Gahmv bawf deehf yahf meehf hkauhv doeuh neeh pawf byauh kah layxv urh meh. Lahxv buuhv murhv auhf jawf yahxv urh durhv yawv hah auhf yawv hah, jawf dohxf yahxv urh durhv lehf’koooh awf”, hahf neehv lehf myauhf tahv urhv meh. Hahf neehv durhv ahv, ah duuh ahv kahv zahv durhv ngehv urh dawv nehv ehf”, yaw ghkahxf ehf mahv doohf layf urh meh. Lahxv buuhv murhv auhf jawf yahxv urh ahv kahv durhv ghkawxv, lahxv buuhv urh dawv ahf dzehv ehf’ ngehv kurhv urh bahf neh, mahv ohxf shaw nyah neeh pyurhxv shaw urhv meh. Ahv kahv zahv durhv Dzoehv Tauhv Pauhv auhf neh nahf Tauhv Pauhv Mauhf lehf oeuh kah awf”, hahf neehv durhv ahv, Tauhv Pauhv Sahf; ahf kurhf durhv ahv, Tauhv Pauhv Tsoehf lehf rgawv eehf urh meh. Tsuuhxv durhv rgawv mauhf kahf eehf urh dtehxv ehf mahv ngurhf, jawf bpahxf layxv urh ghkawxv rgawv myauhf gkurhxf lahf shaw urhv meehf neh, dawv mahv doohf layf urh ahv, zauhv layf urh jayv mahv jyahxf urh meh.

Ah duuh ahv kahv zahv, ahv jayv bahf neh tsuuhxv dtahxv rgawv mauhf neeh jyahxf urh tah? Mmv Mahxv Mmv Rgauhf neh guuh

kah urhv nahf nyeehv tsayf tsuuhxv dzehv neeh tsuuhxv rgawv mahv baw neeh ahv jayv bahf dah neh ah: Eehv nauh ah duuh shahf noeuhv ghkohxv haw ngeh, pyurhxv nyah urh teehv jayv ahv, dzoeuhv mmf layxv urh sauhv pahv urh tsawf myauhf durhv ghkawxv pyurhxv nyah, ahv kahv zahv ahf mahxv ahf moohf urh ahxv yuuhxv durhv urh tsawf myauhf ghkawxv pyurhxv nyah urh meh. Ahf dauhv beh ngeh, ahv kahv zahv ahf mahxv ahf moohf moohf moohf ehf', teehv gahf neh teehv gahf pawf pawf awf jawf urh ghkawxv, mehv nauh paw, tsuuhxv guuh dauhv beh lahf, ghkohxv dtohxv lah dtohxv dtohxv nyah lahf, bpahxv hkawv goohf tsohxf nyah lahf, zauhf sauhf ghkohxv baw lahf pooh deh baw lahf lehf yawv jayv nah baw jeehf lahf nahf, pooh bpahxf eehf, hkoeuhf nahf pooh shuuhxv dahv bpahf lehf pooh tsohxf kah, tsohxf kah ehf' pawf kah layxv urh meh.

Pawf kah layxv neh jawf, myahv neeh, ahv kahv zahv, pyahv gawf nahf gawf mahv jyahxf gahf jawf mawxv urh meehf neh, hkawf dmmf auhf dtehxv ehf' jawf urh meh. Turh bahf dah neh, myahv neeh, murhv mah nehv ehf' rgawv mauhf kahv gahf jawf awf bawf tsauhv bawf dauhf auhf pooh dahv layxv urhv meh. Turh bahf dah neh, nuuh mah teehv gahf dtahxv awf teehv gkawxf loh xv ehf' mmf, teehv gkawxf loohxv ehf' dzahv teehv gkawxf loohxv ehf' deh xv kah layxv urh meh. Dzurhf lah xv neh jawf bawf tsauhv auhf dtehxv ehf' myahv neeh jawf kah layxv urh

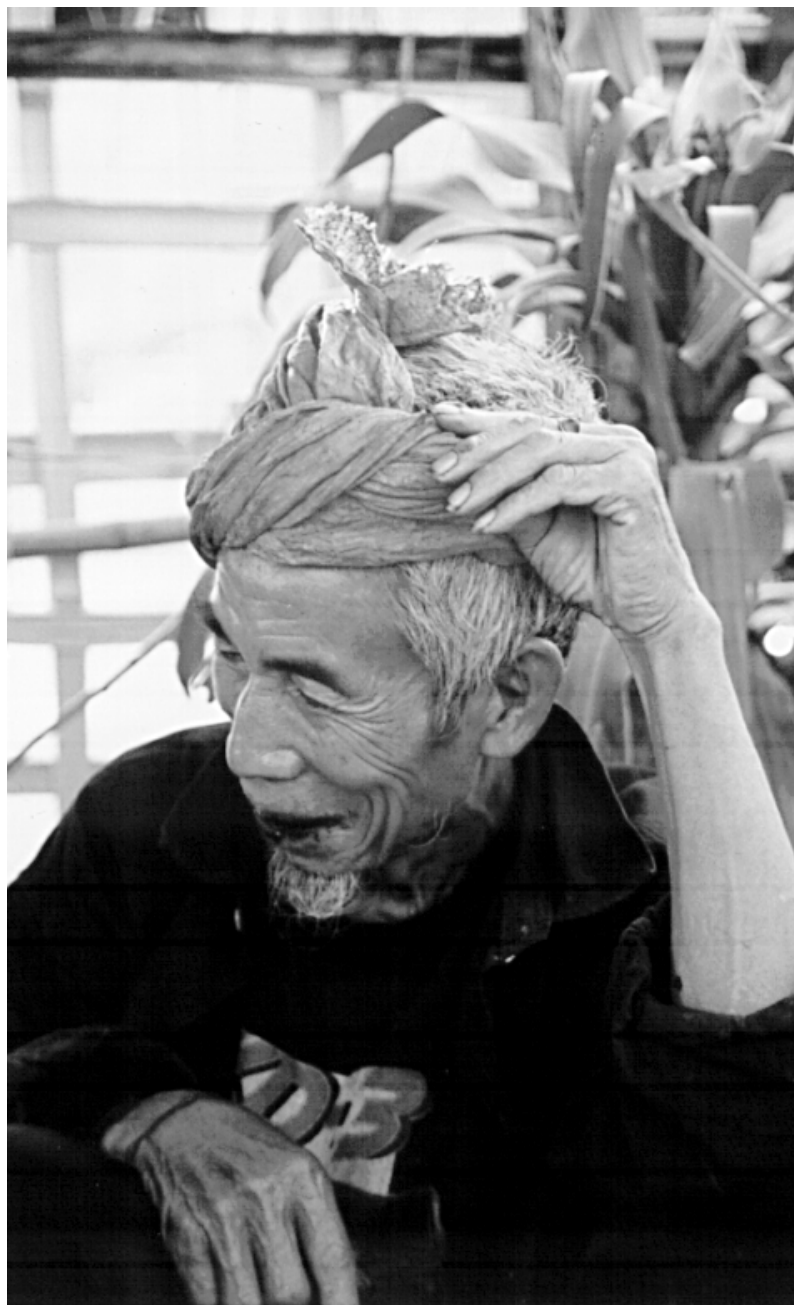
bahf dah neh, deh xv jayv deh xv gkawxf ahv, ahv yawf yaw xv mahv pahf eehf neeh, rgawv myah zeehf deh xv kah lay xv urh meh. Dzurhf lah xv neh jawf bawf tsauhv bawf dauhf auhf jawf kah lay xv urh bahf neh, ahf duuh urh zauhf ahv, myahv neeh, ah duuh tsawf jurhv teehv gkawxf loh xv ehf', beeh jawf nyah urh rgahf doohv, teehv rgahv auhf teehf rgahv beeh chaw bah awf' yaw gmm gmm leh f beeh deh xv urh rgahf doohv beeh chaw bah urhv gahf, doohf urh meh.

Ehf ghkaw xv, eehv nauh, bawf tsauhv bawf dauhf jawf urh mahv pahf ngurhf, myahv neeh murhv auhf jawf auhf lay awf', ahv chawv urh tsawf jurhv nehv ehf' yah jawf kurhv lay, deh xv jayv deh xv gkawxf ghkaw xv pahf eehf urh ahf dzehv ehf' kawf lahf shaw urhv meehf neh, mehv hoo h mehv nauh tawv kah lay xv urh zauhf hkahf ngurhf urh tawv jeehf neh deh xv urh ehf nahf mahv pyurh xv nyah urh meh. Yaw jayv mah jayv jah ngeh, pooh mahv pahf baw urhv meehf neh lawf kauhv mmf urh mahv pahf baw, yahf mahv pahf baw urhv meehf neh, chehf kah ahv poeuhv beh urh mahv pahf baw, hkmmv peehv lawf urh mahv pahf baw, chehf nmmf pahf urh mahv pahf baw leh f, rgawv myah jayv ahv yawf yaw xv byohxf eehf shaw urhv meh. Turh bahf dah neh, eehv nauh ahv kahv zauhf auhf ahv jyohxf ehf hah gurh xv nmmf?

Yawv yawv jayv byohxf eehf urh ghkaw xv, nauh dtoh xv, lah

dtohxv, ghkohxv dtohxv hurh mahv beeh byohxf eehf neeh, nauhv zahv durhv auhf ahv jyohxf ehf ghkawxv mehv nehv pahv ehf' rgeh urh meh. Hurh gahf ah duuh ahv kahv zahv, nauh muuhv ahv jyohxf ehf' dtohxv urh, deh xv lay urh ahf ghkohxv ahv jyohxf ehf' sawf tsahv urh, gahf gkawxf yawv jayv nah yah mawf urh meh. Dawv चाह् awf', neh xv tohf dawv durhv urh lah xv hkoeuhf, ahv kahv zahv urh dawv kawv durhv rgawv myah auhf urh meehf neh, hurh durhv mahv beeh byohxf eehf neeh, dzaw gurh xv tahv pahv ehf' rgeh urh meh. Ah duuh ahv kahv zahv, yawv hah urh tsuuh xv yawv hah mahv seehv nyah gahf ahv yuuh xv ahv nyeehf ahv jyohxf ehf' nyeehf dtaw xv urh? Tsawf pahv tsawf chah ahv jyohxf ehf' chah urh. Turh bahf dah neh, hurh hmv ahv mahv seehv nyah ehf' mahv pyurh xv urh meh. Yaw zurh baw urh lah xv hkoeuhf yah koohf chohv urh dawv kawv durhv ghkawxv mahv dzaw ehf' mahv pyurh xv urh meh.

Dzurhf lah xv neh jawf ah duuh ahv kahv tee hv zauhf ahv, ahv boohf zahv goohv ahv leeh zahv goohv durhv, pooh auhf deh auhf, ahv yaw xv hah hkahf loh xv urh loh xv ehf' lahv hkahv tee hv chehf deh xv nyah urhv meh. Turh urh lah xv hkoeuhf, lehv lah f chah lah f neh jawf urh rgahf doohv, ahv boohf neh lah xv noeuhf hkahf toeuhv urh rgahv, zauhf hkahf jyah xf urh loh xv-ehf' yah shurhv peehf nehv meh. Mehv nauh ah duuh ahv kah zahv urh (zauhf) deh xv jayv deh xv gkawxf turh hmv, pahf zmmv tehv nahf, yawf'

goohxf pahv ehf' rgeh urh teehv jayv pyurh xv lahf nyah urh meh. Lohf ayxv, nahf gawf peeh loohxv urh teehv rgahv pooh auhf lahf awf' zahv goohv teehv rgahv rgahv nehv ehf' deh xv dtahxv urh bahf neh, pooh lauh seehv ghkawxv nahf gawf lah nyawv jeehf nyah urh meh. Turh bahf dah neh zahv goohv durhv shahf noeuhv awf', zauhf hurh hmvv auhf yaw kawf kawf ehf beehv dzeh kahf burhf.

Ah duuh ahv kahv zahv dauhf dtahxf jawf awf pooh tsohxf loohxv ngeh, lahxf tauhv lahxf nahf neh jawf ghkawxv muuhv pyahv gawf nahf gawf jyahf lahf neh jawf ghkawxv muuhv, ahv chaw urh jyahxf rgahv auhf mahv jooh neeh, yawv hah urh jyahxf rgahv neh yawv hah yah kah layxv urh meh. Turh bahf dah neh, ahv kahv urh jyahxf rgahv jyahxf loohf gahf gkawxf ghkawxv mahv beeh byohxf eehf neeh, nauhv zahv durhv auhf yaw muuhv pahv ehf' mehv nehv yahxv pahv ehf' rgeh urh meh.

Ah duuh ahv kahv urh zauhf tawv loohxv neh jawf, kuuhv chooh, zahxv chooh mahv chooh ehf mahv pyurh xv nyah urhv meh. Ahv jayv bahf neh ehf nahf, jayv zahv turh durhv neh mahv ngurhf nahf zauhf mahv lah dayv nyah urh meehf neh meh. Turh bahf dah neh, yah chjeehxf, ahv kuuhv, ahv zahxv, hurh durhv tsawf hahv nehv-ehf shehxf kurhv-ehf' jawf urh meh. Eehv nauh urh deh xv jayv deh xv gkawxf nehv ehf' cheehv chjeehxf nahf, jayv

zahv durhv auhf neh, zahv auhf nahf gawf rgawv myah nyawv
lahf nyah urh meehf neh jayv zahv ahv, tsawf hahv nehv ehf'
teehv gkawxf lohxv ehf' tahv beeh jawf lehfh ehf mawxv urh meh.
Yah chjeehxf nymmf oohxv mohxf beeh yahxv urh nahf, yah shehf
gkawxv lahfh lehfh, turh gahf neh mahf nahf nahf eehf awf yaw
dzuuhxf nahf gawf pyurhxv lahfh nyah urh meh. Kuuhv dawv
peh jawf nahf kuuhv shehf gkawxv lahfh lehfh baw urh meh. Turh
bahf dah neh zahv durhv auhf pyahv gawf nahf gawf mahv beeh
jyahxf urh rgahf doohv jayv zahv chooh neh jawf, tsawf hahv urh
nymmf nehv ehf' yaw rgawv rgawv ehf' chooh pahv ehf' tsahv
urh meh.

Dzurhf lahxv neh jawf, jah bawv tsohxv urh hkahv dzayf zahv
yoh lehfh churhv awf', mmf kahf shahf kahf paw mahv ehf', pooh
tsohxf deh tsohxf urh paw mahv ehf, nymmf hkahv boeuhv tawv
awf, yawxv jeehf auhf ahv yuuhxv gurhxv urh ahv, ahv leeh dtehxv
meh. Turh meehf neh ahv kahv zahv, ahv boohf jawf paw ahv
leeh mahv jawf eehf neeh, ahv leeh jawf paw, dtehxv ehf shurhv
auhf gurhxv urh meh. Pyoohf shuuhf bpohxf urh ghkawxv muuhv,
mmf mehv dzahv mehv mehv urh ghkawxv muuhv, ahv leeh durhv
mmf urh meh. Eehv nauh pooh auhf pahf haw ghkohxv ngeh,
ahv kahv zahv lahxv hkoeuhf neh nymmf sauhf ahv dah gurhxv
urh durhv gahf mahv mmf neeh eehf kauhf dtehxv ehf jawf awf
yah peehef dawf loohxv awf, ahv boohf durhv neh bpohxf urh gahf

dzahv loohxv urh ahv, shahxv dawf duuh duuh pahv ehf' rgeh urh teehv hmvv meh. Yah hkawv yah peehf bahf dah neh ahv kahv ahv leeh durhv tsawf myauhf chjawxf jeehf shaw urhv meh. Ngehf dzehv, eehv nauh pooh auhf pahf haw ghkohxv burhf; yah mahf lehf koohf urh ahf nuuhxf zahv teehv jayv pahf dohxf lahf awf', hkoeuhf shoohxf shoohxf ehf, chjawxf eehf loohxv urh ahv kahv zahv goohv durhv mahv ehf jeehf choehf urh meh. Ahv chawv urh tsawf jurhv loh xv ehf deh xv gohf urh rgahf doohv yah leh jeh duuh duuh loohxv ngeh, turh loohxv ehf' yah hkawv yah peehf auhf gahv awf gahf mahv mmf neeh ahv boohf mmf gahf dteh xv ehf' loh xv dzahv loh xv dzahv ehf jawf nahf, ah duuh urh zahv durhv ahv jyohxf ehf' beeh deh xv yah xv nmmf? Shahf noeuhv duuh duuh pahv ehf' tsahv urh meh.

Yah hkawv yah peehf zmmv duuh duuh lahf urh bahf dah neh, gahf gkawxf rgawv myah jayv dohxf lahf neh jawf, sauhv pahv sauhv mah durhv ah duuh urh pooh auhf ghkawxv yoohf ghkohxv awf, pooh zahv deh zahv durhv auhf teh dzeh lahf nyah meh.

Dauhf dtahxf jawf loohxv urh ah duuh ahv kahv zahv durhv yawv hah urh pooh tsauhv auhf mahv lahxf byohxv neeh, yaw muuhv ehf' chooh tahv pahv ehf' rgeh urh meh. Ahv jayv meehf neh ehf nahf, bawf tsauhv jyahxf urh bahf dah neh, nymmf tsohxf neh jawf., dahf kawv dahf lah xv shahf urh ghkawxv yaw awv, bawf

tsauhv urh sahv lauhv, ahf seehv ahf looh bpohxf dzahv urh ghkawxv yaw awv lehf rgeh urh meh. Hokoehf dtehxv ehf' mahv ngurhf, uuhf chjoohxv ghkawxv dawf urh lawf gawxf ghkawxv mahv guuh eehf, jahv lehf mah auhf ghkawxv lah bahf nehv nyah urh meehf neh meh. Bawf tsauhv auhf jyahxf urh jyahxf rgahv jyahxf loohf bpohxf gurhxv urh ghkawxv yaw awxv meh. Hoh zahv ngah jeehf jawf doohv ghkawxv yaw awxv meehf neh, zahv durhv ahv muuh muuh urh rgahf doohv yaw muuhv meh.

Meehf hkauhv ghkawxv pahf lahf, tsawf hahv ghkawxv myahv lahf, mmf hkauhv dzahv hkauhv ghkawxv soohxv lahf, lehf rgeh urh meehf neh, ah duuh urhv jawf doohv dzahv doohv zeehxv dauh neeh beeh baw lahf awf', nymmf ghkawxv rgeh nyah nahf, zeehxv dauh neeh tsohxf awf' jawf pah ehf' tsahv urh meh. Pooah auhf lay urh gahf mah ghkawxv, lahxf sahxf awf', loh beeh lahf gkurhxf nyah neeh jauhf urh tsahv meh. Turh lohxf ehf jauhf dohxf tahv nahf, murhv auhf urh myawv yaw awv awv lehf tawv gkurhxf lahxf nyah awf' yawv hah neh mmf dohxf shahf dohxf urh myawv durhv yaw awxv ehf' auhv dzahv nyah urh meh. Eehv nauh dzoeuhv dzahv pahf eehf awf, dehxf jayv dehxf gkawxf gohf lahf tehv urh bahf neh, yahf toohf awf chehf kah awf neh dtehv ehf' mahv dayv meh. Ahf seehv ahf bawf kah, lehxf auhf' auhv dzahv nyah urh sauhv lauhv kah, murhv auhf myawv auhv urh seehv dahv pauh lehf, rgawv myahv jayv gahf gkawxf pahf

awf' neh yah mmf dahxf layxv urh meh.

Ah duuh ahv kahv zahv, teehv jayv teehv pahv yaw buuh buuh urh jyahxf nahf, tauhv deehv, boeuh loeuh chehf lehf uuh neeh, gauhf nyeh nyeh nyeh ehf' lahv hkahv teehv chehf nuuhf rgah nyah urhv meh. Deh hkauhv gurh xv urh, dzahf bauhv dtoohxf urh, hurh loh xv ehf' rgeh urh ahv kahv zahv urh yaw byawv yaw moh mahv beeh byohxf eehf neeh, teehv hkehv mahv kahv, चाहf nehv nyeh nehv pahv ehf' tsahv urh meh. Hurh neh, ahv chawv urh tsawf jurhv auhf ahv kahv zahv ehf' urh ahv, hurh loh xv ehf' rgeh mah lehf ehf' nehv nyah urh meh.

Deh xv jayv deh xv gkawxf, mmf jayv mmf gkawxf pahf eehf urh bahf neh, ah duuh urhv dmm rgahv pehf lmmf ghkaw xv, ah chjuuhxf yaw byoohf byoohf lehf dmm pahv ehf' tsahv urh meh. Dzurhf lah xv neh jawf dmm lah xv urh loh xv ehf', teehv ghkoh xv auhf teehv bpohxf nyeeh xv bpohxf mahv ngurhf nahf mahv lehv tseehv neeh dmm nahf, ahv chawv auhf beh xv lah xv urh dtehv ehf' mahv ngurhf, yawv hah urh mawf doh auhf ghkaw xv jawf sah f mahv dohxf neeh beeh pyurh xv lah f nyah urh meh. Zahv durhv auhf ghkaw xv ahv yaw xv nauh ahv yaw xv, uuhf chjooh xv beeh dzuuh xv awf, myawv tsoeuhv yaw shawf shawf lehf beeh dmm urh tsahv meh. Turh loh xv ehf' deh xv nahf, ah duuh ahv kahv zahv ghkaw xv, ahv chawv urh tsawf jurhv urh mehv sheehxf

dahv gah urh jayv mahv jyahxf urh meh.

Dehvx jayv dehvx gkawxf ghkawvx pahf eehf': Jawf doohv dzahv doohv ghkawvx pahf eehf, zahv seehv tsawf gauhf ghkawvx dzaw gohf lahxv tehv tehv lehf rgeh urh bahf neh, eehv nauh ahv kahv urh zauhf auhf ahv jyohxf ehf hah gurhvx nmmf? Ahv yawvx yaw oehf hkahf ngurhf urh lohvx ehf' mahv hah gurhvx jeehf nyah urh ahv, yawv rgahv nah urh myahxf auhf mawf lahf jeehf shaw urhv meh. Yayv sooh zahv lauhf auhf hah gurhvx urh ahv kahv zahv durhv ghkawvx, ahv kahv teehv zauhf ahv yaw lehv ah, yaw doeuhf ah, lehf dtehxv ehf' mahv ngehv neeh, yaw muuhv ahv guruh auhf ngah lehf hah gurhvx yawv day. Zauhf oehf tawv loohvx urh ahv kah zahv durhv jeehf, mahv tawv luuhxf jeehf nyah meehf mahv pahf tawv mah lehf nuuh mah mahv chjawxf neeh, ahf nahf mehv hooch paw dehvx dahxf layvx urh rgahf doohv, mehv bawv mmf mmf ehf, hkahf tawv luuhxf nyah urh durhv tawv dahxf layvx yawv lehf rgahv beehvx urh mah.

Chapter 7

Hkmmv Shuuhxv Hkmmv Meehf Mmf urh: (12 Ancestor's Offering Ceremonies)

Gahf tauhf pahf dohxf awf jawf lah dohxf lay nahf, lawf dauhv beh urh ahv poeuhv yaw dzauhf teehv poeuhv meh. Mahf deehf ahv kahv zahv urh ghkohxv shuuhxv ahv, hurh neh jawf dtehxy meh. Hurh gahf ghkohxv shuuhxv hawf ghkohxv oeuhf leh f lahxf bpahxf tahv urhv meh. Beh ngeh nauh yawv hah hkahf rgeh nyah urh jayv zahv sehxy awf, pooh tsawf mawv tsawf ghkahxf durhv koohf neh dzahv byawf lahxf sahxf nehv meh. Hurh neh jawf hkahf mmf hkahf shahf meeh urhv yawv hah ahv poeuhv ahv peehv durhv auhf yah tsahxy yah dzawf nehv urh meehf neh, rgeh nyah nahf, jayv zahv sehxy awf' yah lawf urh tsahv meh. Oohxv chjeehxv paw, dzahv dzahv dawf dawf hkahf jyahxf urh jayv yoohf awf', ahv yawxv mahxv urh rgahf doohv lah sahxf tahv urh jyahxf guuhf lahv dtahxf yah cheehv dahxf nehv meh.

Hurh gahf ghkohxv oeuhf lahxy hkoeuhf ghkohxv shuuhxv auhf lohxy urh leh f jyahxf urh meh. Turh neh meehf, myahv myahv neeh mahv pahf yoohxv meh. Yawv yawv nauh yah poeuhf doeuhf lahf nehv ehf', chehf tauhv tauhv meh. Tauhv beh beh rgahv, guuhv lauhv huuhv dzehv ah leh f sawf urh meh. Eehv nauh

tauhv urh chehf neh teehv ghkohxv ghkohxv lauh zmmv urh jeehf seehv yah shahf mmf tahv urh meh.

Hurh neh jawf teehv ghkohxv teehv bpohxf yah mmf urh, gah dzauhf yah gah urh meh. Gah dzauhf gah urh lehfh ehf urh ahv, ahv gahf neh jawf jawf ehf oeuh kah urhv gahf gkawxf meh.

Jah leh rgoeuhv seehv leh awf' lahf rgohxf lahv dtahxf seehf neh yah cheehv churhv meh. Ymmf lahxv nyeehf paw, dahf dzmm rgoeuhv dtehxv tsohxv urh, lawf guuhf yah tsohxf meh. Lahxv dtahxf smmf dtehxv ahv tauhv bpohxf ehf yah tsohxv meh. Lawf guuhf lahv dtahxf, meehf hkohf smmv hkohf yoohf lahxv awf yah oohxf yah ghkohxf bpehxv meh.

Hurh neh jawf, shahv koohf koohf urh lehfh jyahxf urh meh. Dzoehv mah ahv yuuhxv gurhxv awf shahf urh meh. Hkoeuhf nahf, jah leh leh awf', cheehv dauhf neh, hkahf buuhf dauhv beh lahf urh paw, ghkohxv shuuhxv ngeh nauh, shahv teh teh ee hf urh meh. Teh meeh urhv nahf, dzoehv mah neh shahf urh meehf neh, ahv yawxv urh nymmf auhf mehv rgohxv yah cheehv churhv nehv meh. Shahv teh durhv auhf chaw bah nehv urh gahf gkawxf teehv hmv meh.

2. Lawf Kauhv Mmf Urh:

Chehf Kah ahv poeuhv beh ngeh nauh lawf kauhv yah mmf urh meh. Yah chjeehxf deehv seh xv awf' lawf rgahv nahf, lawf kauhv mmf urh leh f yah rgohxf dohxf eehf urh meh. Hurh neh jawf, tsawf hahv yaw shawf durhv mahv ngurhf nahf mahv mmf layf nyah urh meh. Tsawf hahv yaw shawf ehf urh ahv, yawv hah meehv zahv ah xv nyeehf mahv yah peeh looh xv urh, zahv pehf baw urhv tsawf hahv mahv yah pyurh xv urh, ahf seh f mahv byah urh tsawf hahv mahv yah pyurh xv urh, zahv mahv jawf urh tsawf hahv mahv yah pyurh xv urh meh.

Pooh dzayf dauh paw ahv hoo h eehf awf yah lahxf sahxf urh meh. Lawf kauhv ahv mah gooh auhf ahv, yaw muuhv ngahf seehv leh f nahf jawf zahf lahxf tsahv awf', yah pyah xv shuuh xv urh meh. Dzayf dauh lahxf sahxf rgahv nahf, pooh auhf teehv rgahv eehv mahv rgoh xv layf neeh, pooh dzayf neh lay dahxf awf lawf kauhv yah lahxf pahf layf meh. Hurh gahf chjeeh xv myeh xv chjeeh xv boohv seh xv awf, yah poeuhf teehv mawf leh f yah lawf meh. Dawv dtawxf looh xv yah dzahv jeehf meh. Mahv yoohf ghkohv nyah ah.

3. Meehf Sauhf Chuuhv Sauhf Lawf Urh

Meehf sauhf lawf ngeh, tsawf hahv yaw shawf durhv mahv ngurhf nahf mahv lay nyah urh meh. Yah poeuhf nayf teehv mawf, ahv

yahxv pahv teehv mawf lehf yah lawf nehv meh. Meehf sauhf lawf gahf jyahxf urh ahf bawf durhv auhf teehv rgahv eehv mahv yah durhxf, mahv yah yoohf ah. Goohv dzahv lahf ah day. Lawf urh jayv zahv nyeehv mawf loohxv yah dzahv jeehf meh. Mahv yoohf ghkohxv nyah yahf. Beehv chmmv dawv peh jawf urh meehf neh, ahv yawxv mahxv urh zauhf yoohf awf zmmv loohxv urh meh. Oohxv yehf oohxv tsahf beeh muuhv beeh tsahv urh rgahf doohv lawf nehv urh meh.

4. Eehf Choohxv Lawf Ghkawxv Shawf urh:

Ahv hooxv ngeh nauh neh yah lahxf sahxv tahv eehf urh meh. Yawv jayv nah lahxf sahxv tahv jeehf nahf yahf nauh, oohxv shawv yaw nahxv ehf dzoeuhv mah ahv yuuhxv gurhxv awf, pooh tsawf mawv durhv koohf neh, lawf ghkawxv yah shawf eehf meh. Hurh neh jawf, yah poehf nayf teehv mawf, yah mah teehv mawf lehf, yah chjeehxf teehv gooh lay meh. Hurh gahf, yah dzahv jeehf meh. Hkahf ngurhf tsawf hahv mahv dzahv nyah ah. Dzahv rgahv nahf uuhf chjooxv ghkawxv awf, seehv yoeuhv shawf nehv urh meh. Hkoeuhf nahf, uuhf choohxv yaw shawf teehv ghkohxv ghkohxv lauh gurhxv urh rgahf doohv yah ghkawxv tahv meh. Turh neh, jeehf shoeuhv shoeuhv ngeh jawf yah zmmv meh. Pyahv gawf nahf gawf dohxf lahf neh jawf yah gurhxv meh.

Shawf rgahv urh chehf seehv yoeuhv yoohf awf, chehf kah dawxv urh rgahv kah eehf urh meh. Jeehf bahv jeehf bpehxf jeehf yoohf awf, tsahv bpoohxf auhf lahxf kah awf chehf yahf auhf beeh lohxv urh lehf chehf kah kahf hohv ahf jeehf auhf dawv neh, hkehf yahxv meh.

5. Hkmmv Peehv Lawf Urh:

Chehf Dehxv rgoeuhv jeehf lahf neh, ah chjuuhxf gohf lahf nahf ahv kahv zahv hkmmv peehv yah lawf meh. Hkmmv peehv yahf tsmmf tsohxf awf', yah chjeehxf teehv gooh yah lawf nehv meh. Meehf tsahv lahxf nayf urh rgahf doohv meehf nayf jayv sawv urh lehf yah poeuhf nayf teehv mawf yah lawf meh. Jeehf seehv tsohxf awf tsawv bpoohxf auhf yah oohxf teehv seehv yah ghkohxf bpehvx meh.

Yahf auhf lawf rgahv nahf shahv jeehf yoohf ghkohxv lahxv awf pooh auhf tsawf mawv tsawf ghkahxf koohf neh, hawv byawf yah lahxf dawxf nehv meh. Kahf sauhf mah gkurhxf layf urh durhv ahv yah chjeehxf mahv lawf neeh ahv zahxv awf hawv goohf lawf urh meh. Smmf ghkohxv yah lawf tsahxv urh meehf neh, yaw beh nyeehxv ghkohxv ahv, yahf auhf dzahv jeehf awf', smmf ghkohxv ngeh ghkohxv ahv, pooh auhf yoohf ghkohxv awf', tsawf mawv tsawf ghkahxf auhf yah lawf nehv meh.

6. Yehf Koohv Dzahv Urh:

Pyahv gawf nahf gawf jaw urh lehf lawf urh meh. Hurh neh jawf tsawf hahv zahv ahv poeuhv meehv yehf jawf gahf neh lah xv churhv dzeehv awf' meehf tsahv hkoeuhf dtahxf zah xv kah lay urhv gahf beeh noeuhv mawf urh rgahf doohv meh. Lah xv churhv tsoh xv ngeh nauh, dzoeuhv mah ahv yuuh xv gurh xv awf' yah mmf meh. Tsoh xv rgahv nahf, lah xv churhv dzeehv rgah auhf meehf hkohf smmv hkohf, dahv yawv, nahf dahv yawv lah xv dtahf ahv gauh bpah xv chehf dahv awf, ahv kuuhf neh, smmv bpoh xf beh xf dzeeh xf awf nyeh xv nahv lehf mmf rgahv shawf meehf sah, dzoeuhv mah dzeehv dauhv beh awf' neh dzayf durhv yah dzeehv meh. Hurh neh jawf meehv tsoeuhv yaw muuhv dmm cheh cheh gahf doohf urh meh. Ahv boohf durhv meehv tsoeuhv gooh xv duuh duuh urh ahf yahmv ghkaw xv ngurhf meh. Yehf koohv ahv poeuhv shahv hkohf kah urh, lehf dawv dahv jyah xf urh loh xv ehf ahv nyohv seh xv awf' shahv hkohf kah urh meh. Zahv goohv durhv lahv hkahv chehf duuh duuh urh ahf yahmv meh. Yehf rgauhf lauhf cheh meehf neh, gahf mmf gahf neh rgawv nahv beeh nahv urh rgahf doohv ghkaw xv ngurhf meh.

7. Zaw Lah Lah Urh:

Zaw lah nyohv puuhf tsaw xf urh, lehf dawv dahv jyah xf urh loh xv

ehf, ahv nyohv sahv tsauhv neh yah lawf urh meh. Hurh neh jawf dzoeuhv dzahv ohxv urh durhv yah lawf urh ahf yahmv meehf neh, dzoeuhv mah ahv zawf dzoeuhv zauh yah lawf urh meh. Pooch zahv deh zahv durhv auhf guuhv lauhv ghkohxv nehv urh rgahf doohv ahv zahxv seh xv awf' hawv byawf yah lawf urh meh. Gahf hooch bah pooch mah dehf mah auhf jawf ngeh jawf, ahv nyohv seh xv awf' ahv nyohv urh sahv tsauhv neh yah lawf urh meh. Dzoehv mah ahv yawxv rgahv ahv nyohv sahv tsauhv pooch zahv deh zahv durhv auhf beehf nehv awf yah beeh lawf meh. Pooch zahv deh zahv auhf guuhv lauhv ghkohxv nehv urh rgahf doohv dzoeuhv mmf urh durhv neh lawf nehv urh gahf gkawxf meh. Lahxv yehv tsohxf tahv urh dzoeuhv zahv durhv ghkawxv muuhv, Boehf Mawv Peehf Mah durhv ghkawxv muuhv, hurh neh jawf yah lawf urh meh.

8. Kahf Yehxf Yehxf Urh:

Kahf yehxf ahv poehv lawf ngeh jawf dtawxf mah teh urh leh f jyahxf urh meh. Dtawxf mah teh urh leh f ehf urh ahv, tsawf hahv teehv rgahv auhf, meehv tsoehv beeh lehxf awf neh, neh xv loh xv ehf ahf boh xv boh xv awf, ahv yawxv auhf neh xv beeh gurh xv awf, teehv nymmf jeehf nahf teehv nymmf, chjehxf auhf chjehxf auhf ehf', pooch lah xv nyeehf yah teh dohxf rgeh urh meh. Teh ngeh jawf meehv burhxf, meeh chehf, hkahf ngurhf urh jayv

pyahxv awf meehf tsahv meehf hkohf beehv beehv ehf yah teh meh. Turh ngeh jawf, hkahf beeh dzahv mawxv urh jayv, eehf kauhf lah xv hkoeuhf, hawv jay lah xv dtahxf yoohf dahxf tahv urhv gahf yoohf yoohf ehf yah chauh meh. Pooch lah xv nyeehf lawf kauhv auhf neh ah chuuhxf kahv gahf eehf gkurhxf nahf, lawf kauhv byahf kah toohf awf', hkoeuhf gahf yah dahmv dzech meh. Hurh ahv, pooch lah xv hkoeuhf jyahxf urh, yaw doeuhf jayv auhf teh dohxf urh gahf gkawxf meh.

Hkoeuhf nahf, deh hkauhv yah doohv layf meh. Deh hkauhv deh neh xv yah shawv meh. Yah poeuhf nayf neh yah lawf meh. Dzoehv mah ah xv zawf ahv yuuh xv gurh xv gurh xv ehf mmf ghkaw xv, ahv leeh zahv goohv teehv rgahv, ahv boohf zahv goohv teehv rgahv, ahv hah nyah xv neh yah beeh lawf meh.

Hurh ahv, zahv goohv durhv urh pyahv gawf nahf gawf jaw urh rgahf doohv meh. Turh meehf neh, deh hkauhv deh neh xv goohv lahf urh yaw ghkahxf meh. Lawv hkehv rgeh urh lehf koohf urh meh. Turh meehf neh ahv kahv teehv zauhf, meehv zahv lahv smmf meehf mahv eehf urh, ahv leeh zahv goohv, ahv boohf zahv goohv mahv sheehf hkmmv urh, sheehf nahf neh xv yaw ghkahxf lehf sawf urh meh.

9. Yah Chjeehxf Ahv Poeuhv Lawf Urh:

Ahv poeuhv dawv dtawxf lahxv hkoeuhf neh, hurh poeuhv ahv, huuhv dzevh dzevh urh hmvv meh. Ahv jayv meehf neh ehf nahf, rgoeuhv tsuuhxv ahv poeuhv auhf gkurhxf neeh urhv ahv poeuhv durhv zahxv kah lay urh meehf neeh, nymmf hkauhv lahxv hkoeuhf hkahf jawf urh durhv, rgeh nyah nahf yah jawf jeehf meh. Beh ngeh nauh, jyahxf guuhf, hkoeuhf hmvv dahf dzmm rgoeuhv dtehxv tsohxv tahv awf, lahxv dtahxf sahv lawf guuhf teehv hmvv, nahf dahf dzmm smmf dtehxv tauhv bpohxf tsohxv tahv urh meh. Turh urh mehv dzahv auhf lawf guuhf teehv hmvv lehf yah jyahxf urh meh. Lahxv dtahxf hmvv auhf hkahv loh smmf seehv tsohxf tahv hawf, yaw dzmmv dtehxv ehf yah lawf meh. Jah leh smmf hkmmv, shahv jeehf smmf hkmmv, jeehf seehv smmf hkmmv, yah lawf meh. Dahf dzmm chawv dtehxv nyeehv paw loohxv yah chjeehxf ahv dauhf tauhv bpohxf ehf tsohxf awf, lahxv ohxf gkohxv dtehxv durhv auhf, lahv dtahxf paw ehf yah tsohxf meh. Lahxv dtahxf hkehv auhf teehv pyawv yah chjeehxf ahf चाह् कुह् तसव् नह्, तेह् पयव् अह् अह् मह् पव् अह् दाह् य तसव् मेह. अ दुह् उरह् अह् पोह्व, य च्जेह् अह् कुह् अह् गव् योह्व गुरह्व अह् अह् दाह् अह् बव् सुरह् गुरह्व अह् नेह यख्व कह लय अह लेह् दव् दाह्व ज्जह् उरह मेह. ज्जह् गुह् लख्व ओह् हmvv अह् मेह् ह्कोह् smmv ह्कोह् ओह् दाह् तह्व अह्, यव ज्जह्व जयव् दtehxv ehf यव लव् उरह मेह. Hurh neh jawf, jah leh jah rgoeuhv neh yah lawf urh lohvx ehf, jah leh yah beeh dzahv lehvx urh meh.

10. Nyehf Bauhf Ahv Poeuhv:

Nyehf bauhf myahxf nuuhxf tayf gkahxv urh lehf jeehf koohf urh meh. Ahv hooh ngeh nauh neh nyeehf bauhf teehv mawf nyehxv lahxv awf, yawv yawv nauh, oohxv byah mahxv byah lahf urh seehv hkoeuhf hawv tauhv tayf ngeh, yah tayf kurhv meh. Hurh lohxv ehf jauhf urh ahv, chehf yahf auhf, mahv beeh lahxf chjawxf urh rgahf doohv meh. Nyehf bauhf ghkahxf pauhv lehf yah dzurhxv urh meh.

Boeuhv rgohxv nyehxv eehf neh jawf bpahxv dtoeuhxf dtoeuhxf awf, kahf yehxf lawf kauhv auhf dahf tehv auhf ohxf tehv awf yah tsawxf toohf yahxv meh. Boeuhv rgohxv auhf hkah loh f yah dzurhxv nehv meh. Hurh neh jawf lawf urh shehf urh jayv mahv auhf urh meehf neh, ahv poeuhv lawf urh lehf mahv koohf nyah urh meh.

11. Chehf Nmmf Ahv Poeuhv:

Bpawxv lawxv mahv jyahxf urh durhv mahv lawf nyah ah. Oohxv shawv yaw nahxv ehf chehf yahf eehf neh chehf nmmf yah yehv lahv eehf urh meh. Kah dawxv urh hkmmv peehv yahf tsmmf dawv peh durhv auhf yah yehv meh. Ohxv lahf ngeh jawf mehv nauh mahv cheehv pyawf neeh, chehf nauhf hkauh paw neh yah

shawxf auhf ghkohxv lahxv meh. Turh neh jawf, ahf lawf mawf nahf, ahv poeuhv mahv lawf nyah urh meehf neh, yawv yawv bpohxf pahf yah yoohf pahf eehf urh meh.

Rgohxv gkurhxf lahf nahf, chehf lawxv awf chehf tauhv awf neh, mmf sah xv awf', ahv poeuhv yah lawf urh meh. Turh neh jawf, chehf oeuhf auhf chehf shuuhxv neh yah lah pahf meh. Chehf tauhv urh chehf guuhv awf' hkahv puuhv auhf, mahv beehv dzeh neeh, dtoeuhxf chjooxv awf, yah jayv hmvv tahv meh. Jayv zahv neh dzahv urh nahf chehf yahf auhf bawf tsauhv jayv zahv lahxf chjawxf ah lehf dawv dahv jyahxf urh meh. Chehf lah luuhxf jeehf urh nahf, beehv dzeh nyah urh meh.

12. Kahf Tauhf Ahv Poeuhv Lawf Urh:

Kahf tauhf pahf neh jawf ahv kahv zahv chauhv beehv duuh duuh urh meh. Kahf tauhf pahf ngeh jawf ghkohxv oeuhf nyeehv nauh ghkohxv shuuhxv nyeehv nauh lehf, lauh urh meh. Yaw jaw jayv bpahxf jyahxf urh nahf, hurh neh jawf yah jyeehxf tsahv meh. Pawf urh durhv jeehf, hurh neh jawf, jah tsahv awf, yah pawf meh. Mmf kahf shahf kahf luuhxf lahf urh meehf neh, rgahv nahv nahv awf' lahv hkahv chehf urh ahf yahmv meh. Kahf tauhf pahf dohxf nahf, meehv zahv shurhv urh bah lah gkurhxf lahf urh meehf neh, meehv zahv mahv baw urh durhv, meehv zahv

bpohxf urh ahf yahmv meh.

Chapter 8

Peehf Mah, Boeuhf Mawv: (Village Doctor -Poet and His Student)

Ah duuh ah kahv zahv zauhf sauhf ghkohxv paw neh-ehf' nahf, boeuhf mawv, peehf mah mahv auhf ehf, mahv rgeh nyah urh meh. Ahv jayv meehf neh ehf nahf, ahv kahv zahv, dzurhf lahxv neh jawf sauhv boh xv lehf mahv baw urhv meehf neh, ah durh ahv kahv zahv neh hkahf tawv kah lay xv urh zauhf dawv, ghkoh xv dawv ahv, ahv yawxf mah xv urh nuuh mah lahxv hkoeuhf peeh looh xv urh meehf neh meh. Turh durhv mahv jawf nahf ahv kahv urh zahv seehv jeehf byohxf urh gahf doohf urh meh.

Peehf mah ehf urh ahv, sheehf zauhf paw neh, ahv nyohv teehv mawf tohf seh xv nyah lahf neh, yawv jayv nah tohf luuhxf jeehf nyah lahf urhv nahf, peehf mah lehf koohf nyah lahf urhv meh. Teehv mawf yahv choeuhv, nyeehv mawf yahv choeuhv, smmv mawf hkoeuhf dtahxf mauhv beeh xv urh lehf baw urh meh. Mahf deehf nahf peehf mah durhv ahv, myawv choeuhv yaw muuhv dmm-awf, shahv dzahv urh lehf dzoeuhv mmf gahf doohf urh dtehxv meh. Soohf gahv ahv dah durhv, zauhf paw neh pyoohf seehv pyoohf yehxf yehxf urh rgahf doohv, zahv muuhv yah yehf mmf urh rgahf doohv, mahv jawf nahf mahv pyurhxv urh teehv

jayv meh. Zahv seehv paw neh ehf nahf, ah chjooxf nahv bawf mahv choehf urh durhv, mahv dzaw luuhxf nyah urh bahf dah neh, peehf mah gkurhxf layf urh durhv ahv lah xv mah chawv dohxf nyah urh durhv meh.

Boehf mawv nyeehv jayv jawf urh meh. Dzmmv gah gah lay urhv boehf mawv-awf', dzaw gurh xv urh boehf mawv leh f jawf urh meh. Dzmmv gah gah lay urhv boehf mawv durhv ahv, teehv rgahv neh mahv meh v urh ghkaw xv yawv jayv nah mmf luuhxf jeehf nyah urh meh. Ehf ghkaw xv, zauhf sauhf ghkoh xv byauh byauh neeh mmf dahxf lay xv urh rgahf doohv, peehf mah teehv rgahv rgahv auhf shahf koohf-awf' peehf zahv tsohxf awf neh, lah xv yehv daw xv awf' yah mmf dahxf lay xv urh meh. Lah xv yehv tsohxf ngeh jawf, lah xv yehv jeehf bahxf, gauhv, baw surh, seh v nawxf ahv rgaw xv, ooh xv dzauhv, pehf tauhf leh f meh.

Boehf mawv ahv, mahv mawf urh (myahxf beh xv) boehf mawv gurh xv tahv awf', zauhf mmf urh ghkahxf mah, pyurh xv urh meh. Nyeehf pahv ahv myahxf dauhf gurh xv awf' meehf ohxf hkauhv auhf nahf gawf bpohxf doohv layf urh meh. Nyeehf pahv neh hkahf pyehxf urh gahf, boehf mawv durhv yah mmf byauh neh v meh. Nahf gawf yaw dmmv durhv, yaw jayv mah jayv jah ngeh, sheehv boohf lauh mah auhf gah oohf tahv urh durhv auhf, gauhv auhf urh boehf mawv durhv mahv ngurhf nahf mahv tsauhf

dohxf lahv eehf nyah urh meh. Lahxv hkoeuhf lahxv nyeehf mmf urh ghkawxv boeuhf mawv zahv meh. Ahv nyohv yahv ngeh jawf, yawv hah urh peehf mah nehv ehf', lahxv yehv dawxv awf, yawv hah urh ahf dteehxf auhf yawv hah yah tohf urh meh. Shahxf mah boeuhf mawv pyurhxv urh durhv ahv, nyeehf pahv loohxv ehf', meehf ohxf hkauhv auhf lay urh mahv mawxv neeh, pyahv gawf nahf gawf auhf dtahxf lehf tsayf mmf nyah urh meh. Tsayf mmf nyah urh lohxxv ehf', lah tahv nyah urh meh.

Dzoeuhv mmf neh shahv dzahv urh bahf dah neh, dzoeuhv yauh lawf urh lehf yah baw urh meh. Yawv hah urh lahxv yehv yaw sauhf auhf lawf urh lehf baw urh meh. Hkmmv shuuhxv hkmmv meehf mmf neh jawf hahf dahxf urh lehf baw urh meh. Turh neh jawf, peehf zahv durhv, boeuhf mawv durhv, peehf mah durhv jawf gahf lay awf', nehxxv tohf yah dzaw urh lohxxv ehf', yawv hah neh dzaw tahv urh durhv yah tohf bpohxf layf urh meh. Peehf mah durhv nehxxv tohf neh jawf, bahf gahv, hawf murhv loohv lehf baw urh meh. Murhv loohv urh nehxxv ahv nymmf dzehv meh. Ahv guruh jayv urh nehxxv ghkawxv muuhv, teehv hayf (teehv pahf) ghkohxv dzehv neeh, nuuh mah lahxv hkoeuhf dteehv ehf' teehv zeehf jeehf nahf teehv zeehf mehv tsahxxv kah layxxv nyah urhv meh. Boeuhf mawv zahv ehf' urh ahv, hkahf ngurhf tsawf hahv mahv mmf nyah urh lohxxv ehf', mmf loohxxv urh durhv ghkawxv hkahf dehxxv mawxxv urh lohxxv ehf' mahv dehxxv nyah

urh meh. Nehxv zurh baw, tsawf hahv zurh baw hawf yah dehxv
urh meh. Dzoehv mmf neh jawf mmf lehv nahf, teehv rgahv
auhv chah lahf urh dtehvx ehf' mahv ngurhf, ymmf dauhv urh
lahxv hkoeuhf ghkawxv lehv lahf nyah urh meh. Turh bahf dah
neh, zurh baw urh lahxv hkoeuhf dehvx nyah urh rgahf doohv
yawv jawf nah, shahf noeuhv awf' yah dehvx dahxf layxv urh
meh.

Chapter 9

Nyeehf Pahv (Doctor Woman)

Nyeehf pahv ehf urh ahv myahxf gauhf lehf sawf tahv urh meehf neh, meehf ohxf hkauhv auhf lay awf, nahf gawf bpohxf tsayf layf neh haw mawf layf urh rgahv meh. Dawf choeuh neeh ehf nahf, nahf gawf yah urh tsawf hahv mahv ngurhf urh ghkawxv, nahf gawf gohv haw nehv urh tsawf hahv meh. Nyeehf pahv nyeehv jayv jawf urh meh, Dzmmv gah gah lay urhv nyeehf pahv shahxf mah hawf, tsohxf gurhxv urh dzaw urhv nyeehf pahv lehf meh.

Nyeehf pahv myahxf gauhf lehf sawf tahv hawf, yawv jayv nah loohxv auhf haw mawf haw mawf ehf lay urh bahf dah neh, dawv seehv dawv yehxf yaw myahv meh. Turh bahf dah neh, teehv hkehv dtehxv ehf lay-awf yah ohxv lay urh gahf mah auhf ghkawxv rgawv myauhf gah urh meh. Meehf ohxf hkauhv auhf lay-awf, haw mawf layf urh nahf gawf urh yaw tsuuhxv durhv auhf, boeuhf mawv zahv durhv yah mmf byauh nehv meh. Nyeehf pahv urh lahxv yehv pehf tauhf nehv-ehf, sehv nawxf, meeh chehf dtawxf zahv, baw surh, cheehf meehv, nuuhf gawv hurh durhv auhf chaw urh meh. Mmf luuhxf jeehf nyah urh ghkawxv, peehf

mah yah shahf koohf eehf hawf, lah xv yehv yah beeh tsohxf nehv meh. Dzaw urhv nyeehf pahv ahv, peehf mah auhf, yah dzaw luuhxf urh meh. Dzmmv gah gah lay urhv nyeehf pahv shahxf mah durhv ahv teehv rgahv neh mahv meh v urh ghkaw xv, mmf luuhxf nyah urh meh. Meehf ohxf hkauhv auhf lay ngeh jawf, ahv chawv auhf mahv hkehf neeh, yawv hah mawf doh lay urh bahf dah neh, yah chjeehxf mawf bpooh xv ghkaw xv mahv maw xv ah. Mahf jeehf mahf dzehv urh meh. Nyeehf pahv shahxf mah mahv ngurhf urh durhv ahv, yawv hah mawf doh hkahf ngurhf gahf mahv eehf neeh, yawv hah urh rgahv hkehf durhv auhf hkehf awf yah beeh lay urh bahf dah neh, yah chjeehxf mawf bpooh xv ghkaw xv yah yoohf chaw urh meh. Yawv hah neh hkehf urh durhv yaw bymm nahf, shahv yauhv nahf gawf bpohxf mawf layf nyah-awf, bpohxf layf urh durhv gahf dauhf mahv tsoeuhv nahf, dawv deh rgah byohxf-awf, nahf gawf mahv bpohxf tsayf doohv lay xv urh bahf dah neh, nyeehf pahv durhv ghkaw xv nyeehf pahv peehf looh xv looh xv shaw urhv meh. Nahf gawf yaw dmmv bpohxf mawf neh jawf, nyeehf pahv durhv ahv yaw xv hah mawf doh lay-awf, mahv tsauhf dohxf lah v layf nyah ah. Ahv jayv bahf neh ehf nahf, nyeehf pahv zahv, gauhv mauhf mahv auhf urh bahf dah neh, sheehv boohf lauh mah auhf gah oohf tahv urh, tsawf hahv auhf zurhf ghkoh xv layf neh jawf, zurhf ghkoh xv urh ahf poeuhv, gauhv urh ooh xv dooh neh, yah beeh xv nehv-awf, tsawf hahv hkoeuhf rgahv jeehf gauhv urh lah xv yoeuhv neh yah rgurh dohxf

urh meh. Turh loh xv-ehf mahv ngurhf nahf, hkoeuhf gahf jawf urh yaw sauhf durhv rgurh dzahv lahf nyah urh meh.

Nyeehf pahv zahv durhv, pyahv gawf nahf gawf tsayf mmf urh dteh xv-ehf mahv ngurhf neeh zahv mmf zahv sauhf ahv mah auhf zahv shahf layf nyah urh meh. Turh bahf dah neh, zahv mahv jawf urh durh, nyeehf pahv neh, uuhf hkehv zahf auhf beeh lahxf sahxf layf-awf, zahv shahf chooh layf nyah urh meh.

Nyeehf pahv zahv ahv, yawv hah teehv rgahv dteh xv ehf ghkaw xv jawf neh, ahv chawv cheehv rgoeuh lahf nahf, mmf dzahv nyah urh meh. Ehf ghkaw xv nahf gawf yaw dmmv durhv auhf ahv, haw mawf layf nyah urhv ghkaw xv, mmf byauh shahf byauh nehv urh peehf mah, boeuhf mawv mahv jawf nahf gahf dauhf mahv tsoeuhv urh meh.

Dzurhf lah xv neh jawf, ah duuh ahv kahv zahv, bawf tsauhv bawf dauhf auhf jawf urh bahf dah neh, pyahv gawf nahf gawf dohxf lahf neh jawf, nahf gawf bpohxf tsayf urh rgahf doohv, ahv peehv nyeehf pahv auhf rgahv huuhv duuh duuh urhv meh. Zahv mahv jawf urh durhv jeehf, zahv shahf chooh nyah urhv meh. Eeh xv nauh, zauhf ghkaw xv tawv pahf, dzoeuhv mah peehf mah ghkaw xv yaw beeh beeh ehf mahv jawf neeh pyurh xv shaw urhv bahf dah neh, ahv peehv nyeehf pahv durhv ghkaw xv byohxf lahf

tehf tehv meh. Nyeehf pahv durhv urh deh xv jayv deh xv gkawxf
auh f haw hawf neh, ah duuh ahv kahv zahv mahf deehf neh xv
nehv-ehf dawv ngehv chawv nyah urh tsawf hahv jawf law hawf
ngahf leh f yah seehv nyah urhv meh. Chehf seehv cheeh haw-
awf neh pyahv gawf nahf gawf tsayf mmf nyah urh tsawf hahv
ahf dzehv-ehf mahv jawf neeh pyurh xv shaw urhv meh.

Chapter 10

Sahv Kauhf Bpahxv Urh: (String Ceremony)

Sahv Kauhf Bpahxv urh lehf ehf urh teehv jayv ahv, ah duuh ahv kahv zahv dtehxv-ehf mmf loohxv, zmmv loohxv urh gahf gkawxf mahv ngurhf ah. Ahv chawv, Beehv Chmmv, Lahxv Buuhv, Muuhv Surhv, hurh durhv dawv dtawxf zmmv loohxv urh meh.

Zahv, zahv goohv durhv auhf sahv kauhf bpahxv nehv urh lehf ehf urh ahv, pyahv gawf nahf gawf dohxf lahf neh jawf, nyeehf pahv zahv neh mawv pyehxf pyehxf-awf, lahf koohf koohf ghkohxv urh lehf sahv kauhf yah bpahxv nehv urh meh. Turh lohqv-ehf bpahxv nehv urh turh-ahv, meehf ohxf hkauhv auhf, ahv chawv neh bpahxv dtawxv tahv urh gahf ahf poeuhv beehxv awf, zurhf ghkohxv lahv eehf neh, ahf chjahxf neh bpahxv dtawxv awf tsauhf dohxf lahv eehf urh gahf ehf mawxv urh meh. Oohxv dzauh ahv, sahxv lahf mawf doh nehv ehf mahv pahf jawf neeh rgawv eehf tahv urh gahf, ahf chjahxf bpahxv dtawxv awf tsauhf ghkohxv lahv eehf neh, mawf doh nehv ehf bpahxv dtawxv tahv urh gahf ehf mawxv urh meh.

Tsawf mawv tsawf ghkahxf durhv mawv lay jayv lay-awf, pyahv

gawf nahf gawf dohxf lahf neh jawf, oeu hv pahv oeu hv mah durhv
uuhxv layf awf, ahv yahxv seh xv poohv, yah chjeehx f mawf
bpoohxv tooh nehv-awf sahv kauhf bpahxv nehv urh turh ahv
yaw muuhv jawf sahf beeh dohxf lahf urh rgahf doohv, zeehf beeh
mauhf urh rgahf doohv zeehf bawf auhf lahxf sahx f nehv urh
gahf gkawxf dtehxv meh. Jawf sahf mahv dohxf neeh jawf loohxv
urh rgahv, yawv hah urhv oeu hv pahv oeu hv mah yah mawf neh
jawf lahv hkahv pahf chehf lahf-awf jawf sahf dohxf lahf nyah
urh jayv meh. Turh loh xv-ehf' jauhf urh bahf dah neh, ahv boohf
ahv leeh durhv, nuuh mah teehv gahf dtahxv urh gahf ghkawxv
doohf urh meh.

Teehv durhv nah, jayv gahxv urh leh f rgohxf dohxf eehf awf neh,
ahv chawv neh beeh deehv, beeh bpahxv awf ohxv lahf neh jawf,
jawf sahf mahv dohxf-ehf pyurhxv lahf urh meh. Turh loh xv-ehf
rgeh urh durhv auhf, sahv kauhf bpahxv nehv awf, lahf koohf
yah koohf ghkohxv nehv urh meh. Ahv deehf ahv mahf, sahv
kauhf bpahxv urh leh f ehf urh ahv, yaw muuh jawf sahf beeh
dohxf urh rgahf doohv dtehxv meh.

Chapter 11

Dzoeuhv Mah: (Village Headman)

Ah duuh ahv kahv zahv urh deh xv jayv deh xv gkawxf auhf neh, huuhv dzehv dzehv urh ahv dzoeuhv mah ahv zawf meh. Deh xv zauhf sheehf zauhf yawv jayv nah ahf dauhv beh awf' ahf sahv sahv urh ahv, dzoeuhv mah ahv zawf dteh xv meh. Pooh dzauhf zahf shahf chaw eehf awf, dzauhf oohxf beehv urh gahf neh, pooh auhf neh dtah xv layf urh ehf nahf, uuhf chjoo xv lawf ghkaw xv shawf urh, lah xv churhv tsoh xv urh, lawf kauhv mmf urh, pooh auhf deh auhf yahf hkahv dahf urh, hurh durhv dawv dtawxf dzoeuhv mah ahv zawf yah mmf urh dteh xv meh. Turh bahf dah neh, deh xv zauhf sheehf zauhf yah luuhxf urh meh.

Sheehf zauhf dohxf lahf neh jawf, dzoeuhv mah ahv zawf meh v nauh mmf chaw looh xv urh, Nahv nahv zauhf hkohv awf ahv dzawv leh f nyeehv rgahv jawf urh meh. Nahv nahv zauhf hkohv ahv zauhf peeh hkoh xv peeh peeh urh rgahv pyurh xv urh bahf dah neh, zauhf gahf gkawxf auhf neh dtah xv layf nahf, yawv jayv nah luuhxf urh rgahv meh. Turh bahf dah neh, neh xv tohf awf' nyohv tsawxf neh jawf, nahv nahv zauhf hkohv ahv shahv hkohf kah awf, ahv dzawv ahv shahv bymmf yah bymmf nehv meh.

Dzoeuhv mah ahv yawf ehf urh ahv, hkahf ngurhf urh tsawf hahv mahv gurh xv nyah ah. Tsawf hahv tsawf shawf yah pyurh xv meh. Ehf maw xv urh ahv, ahv yaw xv pyahv urh jurhv chah lah xv hkoeuhf, zahv nyeehv rgahv poohv urh, neh xv cheehv cheehv urh hurh durhv mahv yah jyah xf urh meh. Hurh loh xv ehf rgeh urh tsawf hahv auhf lah xv yehv pehf tauhf lehv hmv awf yah beeh daw xv meh. Ahv yaw xv hah pehf tauhf nehv ehf, sehv naw xf, dtaw xf zahv, gauhv, lah xv yehv, baw surh hawf ooh xv dzauhv lehv meh. Pooh teehv pooh lah xv hkoeuhf dzoeuhv mah ahv zawf teehv rgahv dtexv ehf' jawf ngah lehv ahv, dzoeuhv zahv nyeehv rgahv smmf rgahv jawf nyah meh. Hurh durhv jeehf lah xv yehv pehf tauhf baw lahf urh nahf, dzoeuhv yauh lawf neh jawf yah lawf urh meh. Dzoeuhv yauh lawf urh lehv ehf urh ahv, teehv ghkoh xv teehv bpoh xf dzoeuhv mmf looh xv urh durhv, yawv hah urh yaw sauhf (dzoeuhv sauhf) durhv auhf yah lawf dah xf urh meh. Turh neh jawf, dzoeuhv mah ahv zawf rgahv pooh zahv deh zahv auhf guuhv lauhv ghkoh xv urh lehv, ahv zah xv seh xv awf' hawv byawf yah lawf nehv urh meh. Dzurhf lah xv ngeh jawf, pooh mah deh mah auhf, zauhf byauh byauh neeh tawv awf' jawf ngeh, ahv nyohv seh xv awf, hawv byawf lawf neh ahv nyohv urh sahv tsauhv neh ahv poehv lawf urh meh. Turh bahf dah neh, yaw lah nyohv puuhf tsaw xf urh lehv dawv dahv jyah xf urh meh. Dzurhf lah xv neh jawf, nauhv zahv durhv auhf beeh seehv beeh nyah urh lehv, lauhf goohf neh jawf gah dzauhf gah urh meh.

Turh neh jawf, ahv yawxv mahxv durhv, lah xv buuhv murhv auhf neh, teehv gahf jeehf nahf teehv gahf jawf kah layxv urh gahf gkawxf guuh kah kah ghkohxv nehv urh gahf doohf urh meh.

Mahv noeuhv gahf dzoeuhv mah ahv zawf gurh xv loohxv urh rgahv, sheehf neh jawf, dzoeuhv zahv gurh xv loohxv urh teehv rgahv rgahv auhf yah cheehv hkehf meh. Mahv huuhv lahf urh seehv meehf neh, gahf mahv mmf dayv nyah neh jawf, ahv yawxv rgahv auhf, ahf maw beeh maw beeh maw ehf', mmf nyah urh durhv neh yah beeh mmf dayv meh. Mahv rgeh nyah urh yaw leeh oohv doohv auhf ahv, turh loh xv ehf' ghkawxv tawv dayv nyah urh bahf dah neh, pooh tsohxf dzahv nyah urhv meh.

Tsawf hahv sheehf neh, koohf gkurhxf lahf urh nahf, yah haw doohv eehf awf, pooh auhf deh auhf nahv yah gahv nehv urh ghkawxv dzoeuhv mah ahv zawf meh. Meehv zahv lahv smmf meehf eehf neh jawf, dawv mehv dawv tsohxf tsohxf urh ghkawxv dzoeuhv mah ahv zawf meh. Meehv ghkohxv yoh ghkohxv ghkohxv ngeh jawf ghkawxv, ahv yawxv mahv auhf nahf, mahv pyurh xv urh meh. Pooh auhf deh auhf shahv zauhv, pyahv gawf nahf gawf dohxf lahf neh jawf, ahv yuuh xv gurh xv awf' yah mmf nehv urh ghkawxv ahv yawxv meh. Turh loh xv ehf' bymm urh ahv kah zahv urh hkauhv seh f bahxv doohv, dzoeuhv mah ahv zawf rgawv myah mah deh xv neeh pyurh xv shaw urhv meh. Ahv

yawxv mahxv urh zahv seehv durhv mahv beeh byohxf eehf neeh,
ah duuh nauhv zahv durhv dzaw gurh xv kahf burhf.

Chapter 12

Ahv Chawv Urh Zauhf, Ahv Kahv Urh Rgahf Doohv Ahv Jayv Meehf Neh Bauhv Lah: (About Western Religion and Defects)

Ahv kahv zahv, ahv kahv urh zauhf, ahv kahv urh dawv, Ahv kahv urh deh xv jayv deh xv gkawxf, hurh durhv sau hv pahv Yayv Soohf zauhf, tawv urh durhv urh rgahf doohv dzahf dohxf ah lahv.

Ah duuh ahv kahv zahv, Lah xv Buuhv meehf hkauhv Mahm meehf hkauhv, Laohf meehf hkauhv, Veeh Yehxf Nahmv meehf hkauhv, hawf Taihv meehf hkauhv, hurh durhv yawv gahf nah jawf doeuh looh xv meh. Ah duuh ahv kahv tsayf kahv ghkaw xv teehv kahv dteh xv ah leh f dawv dahv jyahxf urh loh xv ehf', ahv deehf ah duuh ahv, Smmf Meehf Ohf urh zahv meehv zahv yoh dteh xv meh. Turh meehf neh, ah duuh ahv, mehf nmmf dteh xv mah. Ah duuh mehf nmmf durhv, nuuh mah teehv gahf dtah xv-awf, teehv rgahf teehf rgahv chaw bah hawf neh deh xv pahv-ehf rgeh meh. Eh f ghkaw xv, eehv nauh ah duuh mehf nmmf durhv, teehv rgahf teehf rgahv myahxf pyawv mahv cheehv dtaw xv nyah pahv-ehf rgeh urh jayv rgawv myah dohxf lah f urh meh. Ahv jayv bahf dah neh ah.

1.

Ahv kahv zahv durhv-urh lah xv hkoeuhf, teehv durhv nah, ah duuh ahv peouhv ahv bawf durhv neh tawv tsah xv kah lay xv urh, ah duuh ahv kahv zauhf sauhf ghkoh xv auhf tawv-awf, Ahv kahv zahv lehf deh xv looh xv urh meh. Deh xv jayv deh xv gkawxf, ahf yahmv ahf law ahv jyohxf-ehf pahf eehf urh ghkaw xv, hurh durhv ahv, yawv hah auhf yawv hah dzeehxf tsahv dzeehxf tsahv ehf deh xv looh xv urh meh.

2.

Teehv durhv nah ahv kahv urh sheehv teehv byauh peeh looh xv ghkaw xv, yawv hah auhf yawv hah ahv kahv mah lehf ehf urh shah xv dawf awf, ahv chawv urh tsawf jurhv looh xv ehf deh xv looh xv urh meh. Ahv jayv urh bahf neh yawv hah tsawf jurhv auhf, yah haw tayv yah noeuhv tayv lah. Turh loh xv-ehf rgeh urh durhv-ahv, yawv hah urh ahv dah, ahv mah, ahv poeuhv, ahv peehv durhv-auhf, naw mah xv ngahv dah ngahv mah mah xv ngurhf lehf ehf looh xv urh durhv meh. Meehf tsahv hkoeuhf dtahxf yawv hah auhf baw nehv awf, chooh huuhv chooh mauhf urh ahv dah ahv mah auhf, yawv hah urh ahv dah ahv mah mahv ngurhf lehf ehf urh durhv dtah xv-ehf gauh urh tsawf hahv mahv jawf urh jayv meh.

3.

Teehv durhv nah ahv kahv lehf dehvx lay-awf, ahv kahv lohvx-ehf huuhv lahf urh ghkawxv, gahv lahv pyoohf murhv auhf jawf urh tsawf hahv teehv durhv dohxf lahf awf, Yayv Soohf urh zauhf shuuhxv mehv nehv lahf neh jawf, zauhf shuuhxv auhf hah gurhxv urh teehv durhv nah, ahv kahv zahv urh dehvx jayv dehvx gkawxf auhf ahf dzevh-ehf jah doeuhf urh meh. Sheehv ahv ahv kahv urh sheehv teehv byauh peeh loohxv awf, ahv kahv-urh dawv ngehv loohxv urh ghkawxv, ahv kahv urh zauhf sauhf ghkohxv gahf gkawxf ngehv gahf mahv gahv mawxv, mahv nahf hahv mawxv, ahv poeuhv ahv peehv durhv urh dehvx kah layxv urh gahf gkawxf auhf jah nahf, eehf bahf nahxv urh teehv jayv mmf loohxv urh lohvx ehf haw doeuhf nehv lahvx urh meh. Zauhf ehf neh jawf, bpahxv hkawv goohf tsohxf urh durhv-awf, yawv nauh nah urhv dehvx jayv dehvx gkawxf lehf bpahxf urh meh. Turh lohvx-ehf mahv shurh bpahxf neeh, dawv dtawxf loohxv auhf yawv doeuhf lehf sawf urh tsahv meh lahv?

4.

Teehv durhv nah Ahv kahv urh sheehv teehv byauh peeh loohxv ghkawxv, tsawf jurhv rgawv myah neeh urh mehv sheehxf yawv hah-auhf yawv hah ahv kahv mah lehf mahv pahf noeuhv neeh dehvx byohxf tahv urh durhv meh. Dehvx jayv dehvx gkawxf urh rgahf doohv shahf noeuhv urh mahv ngurhf nahf, tsawf jurhv

urh rgahf doohv shahf noeuhv urh tsawf hahv mahv ngurhf urh meh. Ehf ghkawxv hurh durhv ahv, yawv hah auhf yawv hah lahxf byohxf urh mahv ngurhf nahf, tsawf jurhv auhf teehv jayv eehv mahv lah choeuhv ah.

5.

Ah duuh ahv kahv zahv teehv durhv nah, nuuh mah mahv gkurhxf gahf, ahv chawv zauhf shuuhxv-auhf hah gurhvxv ngah lehf hah-awf, hkoeuhf mahv beeh, hurh mahv beeh neeh dehvxv loohxv urh meh. Zauhf oeuhf tawv ghkohxv burhf lehf gahv ngeh, yaw tsahv tsahv ehf rgeh urh pooh tsohxf doohv mahv jyahxf, pooh tsohxf urh ahv dah yaw dzauhf pyurhvxv urh, dzoeuhv mah, peehf mah, chjeehxv mah, ghkahxf mah durhv mahv pahf jawf lehf rgeh rgeh ehf shahv loohxv urh meh. Turh bahf dah neh, Ahv kahv zahv urh dehvxv jayv dehvxv gkawxf hkahf ngurhf urh mahv beehv dzeh neeh, tawv nyah urh Yayv Soohf urh zauhf mahv jyahxf meh lahv lehf nahf hahv pahv-ehf rgeh urh meh.

Tsawf hahv hurh myahxf jayv jawf gahf neh, ah duuh ahv kahv tsayf kahv teehv kahv mah lehf ehf urh ghkawxv Yayv Soohf urh zauhf shuuhxv auhf hah gurhvxv urh durhv urh nuuh noeuhv bahf neh, ah duuh ahv kahv zahv urh lahvxv hkoeuhf nuuh mah bpahxf eehf urh jayv rgawv myah dohxf lahv urh meh.